

# NÁUČNÝ CHODNÍK ČAJKOVSKÉ BRALIE

Milý kamarát,

sme radi, že si sa rozhodol prejsť sa po náučnom chodníku Čajkovské bralie. Nachádzaš sa v Štiavnických vrchoch, ktoré skrývajú množstvo krás. Uži si čas strávený v prírode, pozorne sleduj okolie a zabav sa pri vypĺňaní pracovného listu. Hor sa za dobrodružstvom!



Pred začiatkom túry si do svojho mobilu nainštaluj aplikáciu PlantNet, ktorá Ti pomôže spoznať rastlinstvo okolia Čajkova. Do tabuľky si zapíš názvy druhov, ktoré si sa počas túry naučil poznávať.

## Rastlinstvo náučného chodníka Čajkovské bralie




## Informačný panel Deberča

Do tabuľky zapíš základné informácie o náučnom chodníku Čajkovské bralie a odpovedz na doplňujúce otázky pod ňou.

Dĺžka náučného chodníka		Počet informačných panelov	
Výškové prevýšenie		Druhý názov	

Do akého geomorfologického celku patrí náučný chodník Čajkovské bralie?

\_\_\_\_\_.

Kam ústi Čajkovský potok?

\_\_\_\_\_.



Podľa profilu trasy náučného chodníka Čajkovské bralie urči, akú nadmorskú výšku dosahuje najnižší bod a akú najvyšší bod. Hodnoty zapíš do tabuľky.

Najnižší bod trasy	
Najvyšší bod trasy	

## Panel č. 1



Nachádzaš sa na prvej zastávke náučného chodníka Čajkovské bralie. Na rozbeh si zahráme hru *Pravda alebo lož?*. So spolužiakmi vytvorte skupiny tak, aby mala každá rovnaký počet členov. Každá skupina dostane tabuľky s nápisom *Pravda* a *Lož*. Pán učiteľ/pani učiteľka bude čítať otázky, so spolužiakmi sa v skupine dohodnete, či je tvrdenie pravdivé alebo nie a na vyzvanie ukážete tabuľku s vašou odpoveďou. Vyhráva skupina, ktorá bude mať na konci najviac správnych odpovedí.

Počet správnych odpovedí Tvojej skupiny si zapíš sem: \_\_\_\_\_



## Panel č. 2

Početne zastúpenou drevinou v oblasti Čajkova je dub. Má dobre rozpoznateľný list, ktorý je na obrázku. Vieš určiť, z akého stromu pochádza druhý list na obrázku? Dokresli druhú polovicu oboch listov, pod každý napíš názov stromu, ku ktorému patria a zakrúžkuj, či je list *jednoduchý* alebo *zložený*. Skús počas exkurzie nájsť 1 jednoduchý a 1 zložený list. Diskutuj o ich rozdieloch.



Jednoduchý list - zložený list

jednoduchý list - zložený list



## Panel č. 3

Nachádzaš sa v lese. Tabuľa Ťa informuje o rastlinných druhoch, ktoré môžeš nájsť v tejto oblasti. No je tu málo zastúpených kvitnúcich druhov. Prečo? Napíš aspoň 3 faktory, ktoré ovplyvňujú kvitnutie rastlín.

- 1.
- 2.
- 3.



Štiavnické vrchy vznikli sopečnou činnosťou, to znamená, že sú tvorené najmä výlevnými horninami ako napríklad andezit, ktorý sa v okolí náučného chodníka vyskytuje. Aj samotné bralia, ktoré sú v názve náučného chodníka sú tvorené andezitom. Nájdi túto sopečnú horninu a pomocou lupy a vlastného hmatu a zraku urči jej vlastnosti. Svoje zistenia si zapíš.

### Zistené vlastnosti

--



#### Panel č. 4

Z textu na paneli si sa dozvedel, aké druhy živočíchov sa vyskytujú v tejto časti Štiavnických vrchov. Vieš o týchto zástupcoch aj viac? Spoj názov živočícha s jeho charakteristikou.

Živočích patrí do skupiny plazov. Je rozšírený takmer po celej Európe. Má podlhovasté telo pokryté hladkými šupinami. Väčšinou dorastá do dĺžky 60 cm. Živí sa inými plazmi, jaštericami a drobnými hlodavcami.

Myšiak hôrny

Živočích je lietavý. Samec má žltu sfarbené telo s čiernymi krídlami a chvostom, samica je nenápadná, často sfarbená dosiva. Je sťahovavý druh, zimu trávi v Afrike. Živí sa bezstavovcami a dužinatými plodmi.

Jež tmavý

Živočích je lietavý a patrí do skupiny dravcov. Samec aj samica sú sfarbení rovnako, väčšinou dohnedá. Hniezdi v lesoch, potravu si hľadá na lúkach, pasienkoch a poliach. Živí sa malými cicavcami, plazmi či obojživelníkmi.

Vlha obyčajná

Živočích je bezstavovec. Má podlhovasté zelené telo. Tykadlá na hlave slúžia ako hmatové orgány. Má 2 páry krídel, ktoré umožňujú lietanie. Na Slovensku žije iba jeden druh tohto živočícha. Živí sa hmyzom a pavúkmi.

Mravec lesný

Živočích je malý cicavec. Na tele má približne 6000 tmavých ostňov s bielymi priečnymi krúžkami. Má krátke nohy a pohyblivý ňufák. V nebezpečenstve sa zvinie do klobka. Živí sa hmyzom, dážďovkami, slimákmi.

Užovka hladká

Živočích je malý bezstavovec, ktorý je typický svojou usilovnosťou. Stavajú si veľké kopcovité hniezda orientované na juh. Kolónia pozostáva z kráľovien a robotníčiek. Živí sa nektárom, ovocím a výlučkami vošiek. Väčšinou sa pohybuje po zemi, no niektoré druhy majú aj krídla.

Modlivka zelená



#### Panel č. 5

Čajkovské bralie bolo formované najmä sopečnou činnosťou. Porozmýšľaj a napíš, aké iné prírodné procesy môžu meniť krajinu.

---

---

---

---

